

Briuselis, 2020 m. gegužės 18 d.
(OR. en)

7842/20

Tarpinstitucinė byla:
2020/0065(COD)

CODEC 361
ECOFIN 277
RELEX 315
NIS 9
COEST 77
MED 9
ELARG 34
PE 16

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMO dėl išskirtinės makrofinansinės paramos teikimo plėtos ir kaimyninėms šalims partnerėms per COVID-19 pandemijos krizę – Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai (2020 m. gegužės 13– 16 d.)

I. ĮVADAS

2020 m. gegužės 5 d. Nuolatinių atstovų komitetas patvirtino, kad jei Europos Parlamentas patvirtintų pirmiau minėtą Komisijos pasiūlymą be pakeitimų, Taryba patvirtintų Europos Parlamento poziciją.

Po to, kai 2020 m. gegužės 13 d. plenariniame posėdyje buvo patvirtintas Tarptautinės prekybos komiteto (INTA) prašymas taikyti Darbo tvarkos taisyklių 163 straipsnį (skubos procedūra), Europos vieningųjų kairiųjų frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji (GUE/NGL) pateikė tris pakeitimus (1–3 pakeitimus).

II. BALSAVIMAS

2020 m. gegužės 15 d. Parlamentas priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą, pritardamas Komisijos pasiūlymui. Ši pozicija išdėstyta Parlamento teisėkūros rezoliucijoje. 1–3 pakeitimų jis nepriėmė.

Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti priede išdėstytą Europos Parlamento poziciją ir užbaigti pirmąjį svarstymą abiejose institucijose.

Tada teisėkūros procedūra priimamas aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Europos Parlamento poziciją.

Išskirtinė makrofinansinė parama plėtros ir kaimyninėms šalims partnerėms per COVID-19 pandemijos krizę *I**

2020 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl išskirtinės makrofinansinės paramos teikimo plėtros ir kaimyninėms šalims partnerėms per COVID-19 pandemijos krizę (COM(2020)0163 – C9-0119/2020 – 2020/0065(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0163),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 212 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0119/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - pasikonsultavęs su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 5 d. Tarybos atstovo laišku priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 163 straipsnius,
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Europos Parlamento pozicija, priimta 2020 m. gegužės 15 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2020/... dėl makrofinansinės paramos teikimo plėtros ir kaimyninėms šalims partnerėms per COVID-19 pandemiją

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ¹,

¹ 2020 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) COVID-19 pandemija daro labai žalingą poveikį ekonominiam ir finansiniam stabilumui plėtros ir kaimynystės regionuose. Šiuo metu šalių partnerių mokėjimų balanso ir fiskalinė būklė yra silpna ir sparčiai prastėja, o ekonomika klimpsta į recesiją. Labai svarbu, kad Sąjunga sparčiai ir ryžtingai paremtų tų šalių ekonomiką. Todėl šis sprendimas apima dešimt šalių partnerių: Albanijos Respubliką, Bosniją ir Hercegoviną, Kosovą ², Juodkalniją, Šiaurės Makedonijos Respubliką plėtros regione; Gruziją, Moldovos Respubliką ir Ukrainą rytinėse kaimyninėse šalyse ir Jordanijos Hašimitų Karalystę bei Tuniso Respubliką pietinėse kaimyninėse šalyse (toliau – šalys partnerės);
- (2) paramos skubumas susijęs su neatidėliotinu šalių partnerių poreikiu gauti finansavimą, kuris papildytų lėšas, kurios bus skiriamos pagal kitas Sąjungos priemones ir kurias teiks tarptautinės finansų įstaigos, valstybės narės ir kiti dvišaliai paramos teikėjai. Tai būtina siekiant sudaryti galimybę atsirasti trumpalaikiai politinei erdvei, kurioje valdžios institucijos galėtų įgyvendinti priemones, skirtas kovoti su ekonominiais COVID-19 pandemijos padariniais;

² Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244 (1999) bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

- (3) kiekvienos šalies partnerės valdžios institucijos ir Tarptautinis valiutos fondas (TVF) susitarė dėl programos, kuriai paremti su TVF bus sudarytas susitarimas dėl kredito, arba netrukus turėtų susitarti dėl tokios programos;
- (4) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti išskirtinė finansinė nesusietos ir netikslinės paramos mokėjimų balansui koreguoti priemonė, kuria siekiama patenkinti neatidėliotinus paramos gavėjos išorės finansavimo poreikius, kartu su TVF neprevenciniu susitarimu dėl kredito, kuris priklauso nuo sutartos ekonominių reformų programos. Per COVID-19 pandemijos Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti skiriama taip pat ir toms šalims partnerėms, kurios gauna skubų finansavimą iš TVF, ir ji gali būti teikiama be išankstinių veiksmų ir (arba) sąlygų, pavyzdžiui, taikant Greito finansavimo priemonę. Todėl tos paramos trukmė turėtų būti trumpesnė, ją turėtų sudaryti ne daugiau kaip dvi išmokos ir ja turėtų būti remiamas politikos programos, apimančios ribotą reformų priemonių rinkinį, įgyvendinimas;
- (5) šalims partnerėms teikiama Sąjungos finansinė parama atitinka Sąjungos plėtros ir kaimynystės politiką;

- (6) atsižvelgiant į tai, kad šalys partnerės yra arba narystės siekiančios partnerės, narystei besirengiančios šalys partnerės arba šalys partnerės, kurioms taikoma Europos kaimynystės programa, jos atitinka Sąjungos makrofinansinės paramos reikalavimus;
- (7) atsižvelgiant į tai, kad sparčiai didėjantys šalių partnerių išorės finansavimo poreikiai, kaip numatoma, gerokai viršys TVF ir kitų daugiašalių institucijų suteiksimus išteklius, Sąjungos makrofinansinė parama, kuri bus skiriama šalims partnerėms, dabartinėmis išskirtinėmis aplinkybėmis yra laikoma tinkamu atsaku į šalių partnerių prašymus paremti ekonominės padėties stabilizavimą. Sąjungos makrofinansinė parama padėtų stabilizuoti ekonomiką, papildydama išteklius, gaunamus pagal TVF susitarimą dėl kredito;
- (8) Sąjungos makrofinansine parama turėtų būti siekiama remti šalių partnerių tvarios išorės finansavimo būklės atkūrimą ir tokiu būdu remti atnaujintą ekonominę ir socialinę vystymąsi;

- (9) nustatant Sąjungos makrofinansinės paramos sumą remiamasi preliminarium kiekvienos šalies partnerės likusių išorės finansavimo poreikių įvertinimu ir atsižvelgiama į jos pajėgumą užtikrinti finansavimą nuosavais ištekliais, visų pirma panaudojant turimas tarptautines atsargas. Sąjungos makrofinansinė parama turėtų papildyti TVF ir Pasaulio banko programas ir teikiamus išteklius. Nustatant paramos sumą taip pat atsižvelgiama į poreikį užtikrinti sąžiningą Sąjungos ir kitų paramos teikėjų naštos pasidalijimą, taip pat į jau įgyvendinamas kitas Sąjungos išorės finansavimo priemones bei viso Sąjungos dalyvavimo pridėtinę vertę;
- (10) Komisija turėtų užtikrinti, kad Sąjungos makrofinansinė parama teisiškai ir iš esmės atitiktų pagrindinius principus, tikslus ir priemones, kurių imtasi įvairiose išorės veiksmų srityse, bei kitą susijusią Sąjungos politiką;
- (11) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti remiama Sąjungos išorės politika šalių partnerių atžvilgiu. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) turėtų glaudžiai bendradarbiauti visą makrofinansinės paramos operacijos vykdymo laikotarpį, siekdamos koordinuoti Sąjungos išorės politiką ir užtikrinti jos nuoseklumą;

- (12) Sąjungos makrofinansine parama turėtų būti remiamas šalių partnerių įsipareigojimas laikytis Sąjungos pripažįstamų vertybių, tokių kaip demokratija, teisinė valstybė, geras valdymas, pagarba žmogaus teisėms, darnus vystymasis ir skurdo mažinimas, taip pat jų įsipareigojimas laikytis atviros, taisyklėmis grindžiamos ir sąžiningos prekybos principų;
- (13) išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo sąlyga turėtų būti ta, kad šalys partnerės laikytųsi veiksmingų demokratinių mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą ir teisinę valstybę, ir užtikrintų pagarbą žmogaus teisėms. Be to, konkretūs Sąjungos makrofinansinės paramos tikslai turėtų būti: didinti šalių partnerių viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę už jas ir skatinti struktūrines reformas, skirtas tvariam augimui ir fiskalinei konsolidacijai remti. Komisija ir EIVT turėtų nuolat stebėti, kaip vykdomos išankstinės sąlygos ir kaip siekiamieji tikslai;
- (14) siekiant užtikrinti, kad su Sąjungos makrofinansine parama susiję Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti veiksmingai, šalys partnerės turėtų imtis tinkamų priemonių, susijusių su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su ta parama siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais. Be to, turėtų būti parengtos nuostatos, pagal kurias Komisija atliktų patikrinimus, Audito Rūmai – auditus, o Europos prokuratūra naudotųsi savo kompetencija;

- (15) Sąjungos makrofinansinės paramos teikimas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos, kaip biudžeto valdymo institucijų, įgaliojimams;
- (16) atidėjinio, reikalingo makrofinansinei paramai, sumos turėtų derėti su daugiametėje finansinėje programoje numatytais biudžeto asignavimais;
- (17) Sąjungos makrofinansinę paramą turėtų valdyti Komisija. Siekdama užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų stebėti, kaip įgyvendinamas šis sprendimas, Komisija turėtų juos reguliariai informuoti apie su ta parama susijusius pokyčius ir pateikti jiems atitinkamus dokumentus;
- (18) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ³;

³ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (19) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti teikiama atsižvelgiant į ekonominės politikos sąlygas, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume. Siekiant užtikrinti vienodas įgyvendinimo sąlygas ir veiksmingumą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai dėl tokių sąlygų derėtis su šalies partnerės valdžios institucijomis, prižiūrint valstybių narių atstovų komitetui laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011. Pagal tą reglamentą patariamoji procedūra paprastai turėtų būti taikoma visais atvejais, išskyrus tuos, kurie numatyti tame reglamente. Atsižvelgiant į galimą reikšmingą paramos, kurios suma didesnė nei 90 mln. EUR, poveikį tikslinga, kad tą ribą viršijančioms operacijoms būtų taikoma nagrinėjimo procedūra, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. Atsižvelgiant į Sąjungos makrofinansinės paramos kiekvienai šaliai partnerei sumą, patariamoji procedūra turėtų būti taikoma priimant susitarimo memorandumą su Juodkalnija, o nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma priimant susitarimo memorandumą su kitomis šalimis partnerėmis, kurioms taikomas šis sprendimas, ir atitinkamai bet kokiam paramos sumažinimui, sustabdymui ar nutraukimui;
- (20) kadangi šio sprendimo tikslų, t. y. paremti šalių partnerių, kurių dėl COVID-19 pandemijos mokėjimų balanso ir fiskalinė būklė yra silpna ir sparčiai prastėja, o ekonomika klimpsta į recesiją, ekonomiką, valstybės narės vienos negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (21) atsižvelgiant į skubą dėl išskirtinių aplinkybių, kurias sukėlė COVID-19 pandemija, ir dėl susijusių ekonominių padarinių buvo nuspręsta, kad tikslinga taikyti išimtį prie ES sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje nustatytam aštuonių savaičių laikotarpiui;

(22) šis sprendimas turėtų įsigalioti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Sąjunga suteikia Albanijos Respublikai, Bosnijai ir Hercegovinai, Gruzijai, Jordanijos Hašimitų Karalystei, Kosovui, Moldovos Respublikai, Juodkalnijai, Šiaurės Makedonijos Respublikai, Tuniso Respublikai ir Ukrainai (toliau – šalys partnerės) makrofinansinę paramą (toliau – Sąjungos makrofinansinė parama), kurios bendra suma neviršija 3 mlrd. EUR, siekdama paremti šalių partnerių ekonomikos stabilizavimą ir esminių reformų darbotvarkę. Parama padeda patenkinti skubius šalių partnerių mokėjimų balanso poreikius, nustatytus TVF remiamoje programoje, ir teikiamos šios paramos sumos:
 - a) 180 mln. EUR Albanijos Respublikai;
 - b) 250 mln. EUR Bosnijai ir Hercegovinai;
 - c) 150 mln. EUR Gruzijai;
 - d) 200 mln. EUR Jordanijos Hašimitų Karalystei;

- e) 100 mln. EUR Kosovui;
 - f) 100 mln. EUR Moldovos Respublikai;
 - g) 60 mln. EUR Juodkalnijai;
 - h) 160 mln. EUR Šiaurės Makedonijos Respublikai;
 - i) 600 mln. EUR Tuniso Respublikai;
 - j) 1,2 mlrd. EUR Ukrainai.
2. Visa Sąjungos makrofinansinės paramos suma kiekvienai šaliai partnerei suteikiama paskolų pavidalu. Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų ir jas perskolinti šaliai partnerei. Vidutinis paskolų grąžinimo terminas – ne ilgesnis kaip 15 metų.
3. Sąjungos makrofinansinės paramos mokėjimą valdo Komisija, laikydamasi TVF ir šalies partnerės sudarytų susitarimų. Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pokyčius, susijusius su Sąjungos makrofinansine parama, įskaitant jos išmokas, ir tinkamu metu pateikia toms institucijoms atitinkamus dokumentus.

4. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama 12 mėnesių nuo pirmos 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto susitarimo memorandumo įsigaliojimo dienos.
5. Jei Sąjungos makrofinansinės paramos mokėjimo laikotarpiu šalies partnerės finansavimo poreikiai gerokai sumažėja, palyginti su pirminiais skaičiavimais, Komisija, laikydamasi 7 straipsnio 2 dalies, sumažina paramos sumą, laikinai sustabdo arba nutraukia jos teikimą.

2 straipsnis

1. Išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo sąlyga yra ta, kad šalis partnerė turi laikytis veiksmingų demokratinių mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, ir užtikrinti teisinę valstybę bei pagarbą žmogaus teisėms.
2. Komisija ir EIVT stebi, kaip 1 dalyje nustatytos išankstinės sąlygos laikomasi visu Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu.
3. 1 ir 2 dalys taikomos laikantis Tarybos sprendimo 2010/427/ES ⁴.

⁴ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

3 straipsnis

1. Komisija, laikydamosi 7 straipsnio 2 dalies, susitaria su kiekvienos šalies partnerės valdžios institucijomis dėl vykdytinų aiškiai apibrėžtų Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo ekonominės politikos ir finansinių sąlygų, daugiausia dėmesio skirdamos struktūrinėms reformoms ir patikimiams viešiesiems finansams. Tos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos turi būti nustatytos susitarimo memorandume, į kurį įtraukiamas tų sąlygų įvykdymo tvarkaraštis. Susitarimo memorandume išdėstyta ekonominė politika ir finansinės sąlygos atitinka 1 straipsnio 3 dalyje nurodytus susitarimus ar susitarimo memorandumus, įskaitant makroekonominio koregavimo ir struktūrinių reformų programas, kurias įgyvendina šalis partnerė, remiama TVF.
2. 1 dalyje nurodytomis sąlygomis visų pirma siekiama didinti šalių partnerių viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę, be kita ko, naudojant Sąjungos makrofinansinę paramą. Rengiant politikos priemones taip pat deramai atsižvelgiama į pažangą, daromą abiem pusėms atveriant rinką, plėtojant taisyklėmis grindžiamą sąžiningą prekybą ir įgyvendinant kitus Sąjungos išorės politikos prioritetus. Komisija reguliariai stebi pažangą, daromą siekiant tų tikslų.

3. Išsamios finansinės Sąjungos makrofinansinės paramos sąlygos nustatomos paskolos susitarime, kurį Komisija turi sudaryti atskirai su kiekvienos šalies partnerės valdžios institucijomis (toliau – paskolos susitarimas).
4. Komisija reguliariai tikrina, ar tebėra laikomasi 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų, taip pat, ar šalies partnerės ekonominė politika atitinka Sąjungos makrofinansinės paramos tikslus. Atlikdama tikrinimą Komisija glaudžiai koordinuoja veiksmus su TVF ir Pasaulio banku, o prireikus – su Europos Parlamentu ir Taryba.

4 straipsnis

1. Jei laikomasi 3 dalyje nurodytų sąlygų, Komisija Sąjungos makrofinansinę paramą teikia dviem paskolos dalimis. Kiekvienos dalies dydis nustatomas susitarimo memorandume.

2. Sąjungos makrofinansinės paramos sumoms prireikus pagal Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 ⁵ nustatomi atidėjiniai.
3. Sprendimą dėl dalių mokėjimo Komisija priima atsižvelgdama į tai, ar įvykdytos visos šios sąlygos:
 - a) 2 straipsnyje nustatyta išankstinė sąlyga;
 - b) sėkmingas tęstinis TVF neprevencinio susitarimo dėl kredito suteikimo įgyvendinimas;
 - c) sėkmingas susitarimo memorandume sutartų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų vykdymas.

Antroji dalis iš esmės išmokama ne anksčiau kaip praėjus trims mėnesiams po pirmosios dalies išmokėjimo.
4. Jei 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sąlygos neįvykdomos, Komisija laikinai sustabdo ar nutraukia Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimą. Tokiais atvejais ji informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie laikino sustabdymo ar nutraukimo priežastis.

⁵ 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009, įsteigiantis Išorės veiksmų garantijų fondą (OL L 145, 2009 6 10, p. 10).

5. Sąjungos makrofinansinė parama išmokama šalies partnerės centriniam bankui. Jei laikomasi nuostatų, dėl kurių turi būti susitarta susitarimo memorandume, įskaitant likusių biudžeto finansavimo poreikių patvirtinimą, Sąjungos lėšos gali būti pervedamos finansų ministerijai, kuri yra galutinė paramos gavėja.

5 straipsnis

1. Su Sąjungos makrofinansine parama susijusios skolinimosi ir skolinimo operacijos atliekamos eurai taikant tą pačią lėšų įskaitymo datą, dėl tų operacijų Sąjungai nereikia spręsti su terminų pasikeitimu susijusių klausimų ir ji nepatiria jokios valiutų kurso arba palūkanų normos rizikos ar kokios nors kitos komercinės rizikos.
2. Esant palankioms aplinkybėms ir jei to prašo šalis partnerė, Komisija gali imtis būtinų veiksmų, siekdama užtikrinti, kad paskolos terminai ir sąlygos būtų papildyti išankstinio grąžinimo sąlyga, susijusia su atitinkama skolinimosi operacijų terminų ir sąlygų nuostata.

3. Jei aplinkybės palankios paskolos palūkanų normai sumažinti ir jei to prašo šalis partnerė, Komisija gali nuspręsti refinansuoti visas jos iš pradžių pasiskolintas lėšas ar jų dalį arba gali restruktūrizuoti atitinkamas finansines sąlygas. Refinansavimo arba restruktūrizavimo operacijos atliekamos laikantis 1 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, ir dėl jų neturi būti pratęstas susijusių pasiskolintų lėšų grąžinimo terminas arba padidėti refinansavimo arba restruktūrizavimo operacijos dieną likusi mokėtina pagrindinė suma.
4. Visas Sąjungos išlaidas, susijusias su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą, padengia šalis partnerė.
5. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie 2 ir 3 dalyse nurodytų operacijų pokyčius.

6 straipsnis

1. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 ⁶.
2. Įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę paramą taikomas tiesioginis valdymas.

⁶ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

3. Į paskolos susitarimą įtraukiamos nuostatos, kuriomis:

- a) užtikrinama, kad šalis partnerė reguliariai tikrintų, ar tinkamai panaudotas iš Sąjungos bendrojo biudžeto suteiktas finansavimas, imtųsi atitinkamų pažeidimų ir sukčiavimo prevencijos priemonių ir prireikus imtųsi teisinių veiksmų neteisėtai pasisavintoms lėšoms, suteiktoms pagal šį sprendimą, išieškoti;
- b) užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga, visų pirma numatant konkrečias priemones, skirtas sukčiavimo, korupcijos ir kitų pažeidimų, darančių poveikį Sąjungos makrofinansinei paramai, prevencijai ir kovai su jais, pagal Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁷ ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁸ bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁹, o toms valstybėms narėms, kurios glaudžiai bendradarbiauja Europos prokuratūros klausimais, – pagal Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939 ¹⁰. Tuo tikslu Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant visų pirma patikrinimus ir inspektavimus vietoje, be kita ko, skaitmeninės ekspertizės operacijas ir pokalbius;

⁷ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁸ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

¹⁰ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

- c) Komisijai arba jos atstovams aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje;
 - d) Komisijai ir Audito Rūmams aiškiai suteikiami įgaliojimai Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu ir jam pasibaigus atlikti auditus, įskaitant dokumentų auditus ir auditus vietoje, pavyzdžiui, veiklos vertinimus;
 - e) užtikrinama, kad nustačius, jog šalis partnerė, valdydama Sąjungos makrofinansinę paramą, sukčiavo, ėmėsi korupcinių veiksmų arba bet kokios kitos neteisėtos veiklos, darančios neigiamą poveikį Sąjungos finansiniams interesams, Sąjunga turėtų teisę anksčiau laiko susigrąžinti paskolą, ir
 - f) užtikrinama, kad visas Sąjungos patirtas išlaidas, susijusias su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą, apmokėtų šalis partnerė.
4. Prieš teikdama Sąjungos makrofinansinę paramą Komisija atlieka veiklos vertinimą ir nustato, ar su tokia parama susiję šalies partnerės finansiniai susitarimai, administracinės procedūros ir vidaus bei išorės kontrolės mechanizmai yra patikimi.

7 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, Juodkalnijai skirtai Sąjungos makrofinansinei paramai taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis, o Sąjungos makrofinansinei paramai kitoms šalims partnerėms, kurioms taikomas šis sprendimas, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

8 straipsnis

1. Iki kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą, įskaitant to įgyvendinimo vertinimą. Ataskaitoje:
 - a) išnagrinėjama pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę paramą;
 - b) įvertinama šalių partnerių ekonominė padėtis ir perspektyvos, taip pat pažanga, padaryta įgyvendinant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas politikos priemonės;

- c) nurodomas susitarimo memorandume nustatytų ekonominės politikos sąlygų, šalių partnerių einamųjų ekonominių ir fiskalinių rezultatų ir Komisijos sprendimų išmokėti Sąjungos makrofinansinės paramos dalis ryšys.

2. Ne vėliau kaip per dvejus metus nuo 1 straipsnio 4 dalyje nurodyto paramos teikimo laikotarpio pabaigos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinami suteiktos Sąjungos makrofinansinės paramos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio į paramos tikslus mastas.

9 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas